

BEST
หนังสือ
ขายดี
SELLER

กล้า เปลี่ยน แบบ

ก้าวกระโดด
ข้ามสิ่งที่เป็นอยู่ไปสู่สิ่งที่ต้องการ

ณรงค์วิทย์ แสนทอง

ความดีใดๆ ที่เกิดจากหนังสือเล่มนี้
ขอมอบให้คุณคน ดังต่อไปนี้

บิดามารดา

ผู้ให้ชีวิตและความรู้

ครูบาอาจารย์

ผู้ให้ความรู้และความคิด

ญาติสนิทมิตรสหาย

ผู้ให้แนวคิดและประสบการณ์ชีวิต

ครอบครัว

ผู้สนับสนุนพลังความคิดและกำลังใจแห่งชีวิต

ขอขอบคุณ...

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

ผู้เปิดโอกาสให้ถ่ายทอดประสบการณ์ชีวิต
และแนวคิดสู่งานเขียน

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ไม่ใช่คัมภีร์ที่จะนำเสนอแนวทางสู่ความสำเร็จ เพราะเป็นเรื่องยากที่จะบอกว่าอะไรคือความสำเร็จ เนื่องจากแต่ละคนได้ให้คำจำกัดความที่ต่างกันไป บางคนบอกว่าความสำเร็จทางการเงินคือการที่มีเงินเป็นพันล้าน แต่บางคนบอกว่า ถ้าเงินพันล้านเป็นเงินที่ได้มาจากมรดกของพ่อแม่ ยังไม่ถือว่าเป็นความสำเร็จ เพราะเขายังไม่ได้ลงมือทำอะไรเลย ส่วนความสำเร็จในด้านการศึกษา บางคนบอกว่าเป็นสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ในขณะที่บางคนบอกว่าความสำเร็จด้านการศึกษาไม่จำเป็นต้องมีใบปริญญารองรับเสมอไป เช่น ชาวบ้านที่จบแค่ประถม 4 แต่สามารถบริหารงานของชุมชน หมู่บ้าน ได้ดี จนรัฐมนตรีระดับดอกเตอร์ต้องไปขอคำปรึกษา อย่างนี้ก็อาจจะเรียกว่าความสำเร็จทางการศึกษาได้

หนังสือเล่มนี้จะไม่ตัดสินว่าอะไรคือความสำเร็จ อะไรคือความล้มเหลว เพราะเรื่องเดียวกัน คนหนึ่งอาจจะบอกว่าสำเร็จ แต่คนอื่นหลายคนอาจจะบอกว่าไม่สำเร็จก็ได้ ดังนั้นหนังสือเล่มนี้จะมุ่งเน้นที่ **“ความก้าวหน้า”** ในชีวิตมากกว่า ความก้าวหน้าในที่นี้หมายถึง การที่เราได้กำหนดเป้าหมาย (อยากได้ อยากมี หรืออยากเป็น) ในเรื่องใดไว้แล้ว เราสามารถบรรลุเป้าหมายนั้นได้จริง

ผมถือโอกาสนี้ ขอขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่ได้ให้เกียรติหยิบหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาอ่าน และขอให้คุณจงประสบแต่ **“ความก้าวหน้า ในชีวิตในทุกด้านตลอดไป”**

ณรงค์วิทย์ แสันทอง

สารบัญ

ภาคที่ 1 แนวคิดในการบริหารชีวิต

- หย่า “เสียดาย” 13
- การบริหารธุรกิจชีวิตสู่ความสำเร็จ 17
- การพัฒนาชีวิตด้วยแนวคิด BSC และ KPIs 25
- ต้นทุน-กำไรกับการบริหารกำไรชีวิตแบบมูลค่าเพิ่ม 30
- การบริหารผลงานชีวิตต่อตคอม 34
- การบริหารความเสี่ยงในชีวิต 39

ภาคที่ 2 เทคนิคการพัฒนาตนเอง

- การค้นหาศักยภาพตัวเอง 47
- กลยุทธ์การบริหารข้อมูลย้อนกลับ 53
- กำจัดจุดอ่อนและพัฒนาจุดเด่น 58
- ตรวจสอบโปรแกรมการคิดแบบอัตโนมัติ 63
- การพัฒนาศักยภาพการคิดด้วยการอ่าน 67
- การอ่านหนังสือแบบนักคิด 72
- การพัฒนาทักษะการคิดด้วยการเขียน 76
- เทคนิคการคิดเพื่อพิชิตความท้าทาย 81
- การคิดนอกกรอบ 84
- การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ 89

- เครื่องมือการพัฒนาศักยภาพการคิดสร้างสรรค์ 98
- แบ่งเวลาและหาโอกาสคิดสิ่งใหม่ๆ 103
- การบริหารเวลาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้ชีวิต 107
- เวลาที่มีค่ามากที่สุดคือเวลาที่น้อยที่สุด 111
- ความภูมิใจที่แท้จริงไม่ได้อยู่ที่ผลของความสำเร็จ 116
- การพัฒนาภาวะผู้นำ 121

ภาคที่ 3 การพัฒนาความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

- ทำอย่างไรถ้าใจเบื่องาน 127
- การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน 131
- ตั้งเป้าท้าทาย มีความหมายต่อพฤติกรรมการทำงาน 136
- การจัดทำตัวชี้วัดความก้าวหน้าในชีวิตการทำงาน 141
- สร้างโอกาสจากวิกฤตของหัวหน้าที่มีปัญหา 145
- การบริหารหัวหน้าที่จุกจิก จู้จี้ และขี้บ่น 151
- การค้นหาพลังภายในของลูกน้อง 155
- การสร้างแรงจูงใจให้กับลูกน้อง 160
- คนทำงานยุคใหม่ต้อง...กล้าตักงาน! 165
- เปลี่ยนงานอย่างไรจึงจะไม่เสี่ยง 169
- ทำงานอย่างไรไม่ให้ล้มเหลว 174
- บันไดชีวิตจากลูกจ้างสู่การเป็นนายจ้าง 178

ภาคที่ 4 การพัฒนาคุณภาพชีวิต

- การบริหารชีวิตแบบพึ่งพาและพอเพียง 185
- เทคนิคการแก้ปัญหาความเครียด 188
- การควบคุมอารมณ์ 193
- ทางเลือกในการจัดการกับอารมณ์ของผู้อื่น 198
- การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยหลักการคิดแบบ 5 ส 202
- สรุปข้อคิดทิ้งท้าย 206

ภาคที่ 1

แนวคิดในการ บริหารชีวิต

· ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งในการเริ่มต้นพัฒนาตัวเองของ
· คนทุกๆ ไปคือ ขาดกรอบแนวคิดในการบริหารชีวิตที่ชัดเจน
· เมื่อชีวิตไม่มีกรอบ ก็คงไม่ต่างอะไรไปจากประชาธิปไตยไม่มี
· รัฐธรรมนูญ

· ดังนั้น สิ่งสำคัญที่สุดประการแรกในการที่จะเริ่มต้น
· พัฒนาศักยภาพตนเองคือ การกำหนดกรอบแนวคิดในการ
· พัฒนาชีวิตของเราขึ้นมาก่อน เพราะกรอบแนวคิดในการบริหาร
· ชีวิตนี้จะช่วยให้เรากำหนดเป้าหมายชีวิตได้ง่ายขึ้น ช่วยให้เรา
· สามารถเลือกเทคนิคในการพัฒนาศักยภาพตัวเองให้เหมาะสม
· มากยิ่งขึ้น รวมถึงช่วยป้องกันไม่ให้เราเดินหลุดออกนอกกรอบ
· ชีวิตของเราอีกด้วย

· สำหรับแนวคิดในการบริหารชีวิตที่ผมจะกล่าวถึงนี้เป็น
· เพียงตัวอย่างเท่านั้น คุณผู้อ่านสามารถเลือกใช้หรือกำหนดขึ้น
· มาใหม่ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละคน ในชีวิตเราไม่จำเป็นต้อง
· ต้องมีเพียงแนวคิดเดียว เราอาจจะนำเอาแนวคิดในการบริหาร
· ชีวิตหลายๆ แบบมาผสมกันก็ได้

· ลองมาติดตามดูว่า ตัวอย่างแนวคิดในการบริหารชีวิตเพื่อ
· พัฒนาตนเองนั้นมีอะไรบ้าง

■ หย่า “เสียดาย”

การดำเนินชีวิตของเราโดยทั่วไปมักจะตั้งอยู่บนความประมาท มีทั้งที่เกิดจากความเชื่อมั่นในความรู้สึกของตัวเองมากเกินไป บางคนอาจจะหลงไปกับกระแสสังคม ทำให้หลงลืมหลักการของความเป็นจริงในชีวิต การบริหารชีวิตจึงอยู่บนพื้นฐานของความรู้สึกมากกว่าการใช้หลักเหตุและผล และมากกว่าการใช้ข้อมูลข่าวสาร การบริหารชีวิตเช่นนั้นนอกจากจะทำให้ชีวิตสับสนแล้ว ยังส่งผลให้เกิดสนิมในชีวิตชนิดที่เรียกว่า “เสียดาย” เต็มไปหมด

ถ้าถามว่าในชีวิตที่ผ่านมาของเรานั้น เราเคยเสียดายอะไรบ้าง ผมเชื่อเหลือเกินว่าไม่มีใครตอบว่า “ไม่มี” เพราะในความเป็นจริงทุกชีวิตย่อมรู้จักคำว่าเสียดายนี่เป็นอย่างดี จะแตกต่างกันบ้างก็ตรงที่จำนวนครั้ง ระดับของความเสียดาย และความถี่ที่เกิดขึ้นเท่านั้น ถึงแม้การเสียดายของแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันบ้าง แต่ถ้าวิเคราะห์กันลึกๆ แล้วจะพบว่าสาเหตุหรือที่มาของคำคำนี้ไม่ค่อยแตกต่างกันเลย เพราะส่วนมากแล้วมันจะเกิดจากสาเหตุหลักดังนี้

ขาดการวางแผนชีวิต

ความเสียดายของหลายคนเกิดจากความประมาท ขาดความรอบคอบในการวางแผนชีวิตทั้งในระยะสั้นและระยะยาว คนบางคนเลือกเรียนในมหาวิทยาลัยเพียงเพราะต้องการเรียนในคณะใดๆ โดยที่ไม่รู้ว่าจบแล้วตัวเองจะทำอะไร คนบางคนเลือกทำงานกับบริษัทที่มีชื่อเสียงในตำแหน่งที่ตัวเองไม่ถนัด และไม่เคยคิดว่าถ้าทำงานในตำแหน่งงานนั้นๆ แล้วอนาคตจะเป็นอะไร งานที่เลือกทำอยู่นั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับเป้าหมายในชีวิตมากน้อยเพียงใด คนหลายคนทำงานมาเป็นเวลานานกว่าสิบปีแล้ว ยังตอบตัวเองไม่ได้เลยว่าในอนาคตตัวเองจะเป็นอะไร

คนหลายคนเริ่มเห็นผลของการขาดการวางแผนชีวิตก็ต่อเมื่อโอกาสดีๆ ในชีวิตเข้ามา เช่น วันหนึ่งมีคนมาชวนเราให้ไปทำงานต่างประเทศ แต่ที่ผ่านมาระหว่างที่ไม่เคยสนใจเรียนรู้เรื่องภาษาอังกฤษเลย เพราะไม่เคยคิดว่าจะได้มีโอกาสไปทำงานที่ต่างประเทศ ดังนั้นโอกาสดีๆ จึงหลุดลอยไป การที่คนขาดการวางแผนในชีวิตนี้จะส่งผลให้การดำเนินชีวิตในแต่ละวันขาดจุดหมาย ไม่รู้ว่าข้อมูลข่าวสารหรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันนั้น มีอะไรบ้างที่จะเป็นประโยชน์กับแผนการชีวิตในระยะยาว ทำให้เราปล่อยสิ่งที่เป็ประโยชน์ในชีวิตผ่านเลยไป กว่าจะรู้ตัวว่าในอดีตน่าจะทำอย่างนั้นน่าจะทำอย่างนี้นั้นก็ผ่านไปเรียบร้อยแล้ว ไม่สามารถย้อนเวลาหาอดีตได้เลย

ตัดสินใจผิด

สาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ เรามักจะใช้ความรู้สึกตัดสินใจและทางเลือกในชีวิตมากกว่าการใช้ข้อมูลข่าวสารหรือหลักของเหตุผล ยิ่งคนที่เก่งๆ มักจะมีโอกาสติดกับดักของความเสียหายมากกว่าคนทั่วไป เพราะมักจะเชื่อว่าสิ่งที่ตัวเองคิดนั้นเป็นสิ่งที่ถูกเสมอ การตัดสินใจในหลายๆ เรื่องและหลายๆ ครั้งเรามักจะ “ด่วนสรุป” ไปก่อน และเมื่อตัดสินใจไปแล้วก็ไม่สามารถแก้ไขได้ คำว่า **เสียหาย** จึงมาเยือน เช่น บริษัทหนึ่งจ่ายเงินเดือนให้สูงมาก เราจึงรีบตัดสินใจไปทำงานกับเขาทันที โดยลืมนึกถึงปัจจัยในการทำงานอื่นๆ ประกอบการตัดสินใจ เมื่อไปทำงานแล้วเกิดความล้มเหลว แต่กว่าจะรู้ว่าคิดผิดก็สายไปเสียแล้ว

ยึดติดกับกระแสสังคม

คนที่เกิดคำว่าเสียหายในชีวิตบ่อยๆ ส่วนหนึ่งเกิดจากการเดินเข้าไปติดกับดักของกระแสสังคม การดำเนินชีวิตของเราส่วนใหญ่มักจะเดินไปตามกระแสเหมือนคนอื่นๆ เราลองดูตัวอย่างง่ายๆ ว่าเวลาเราออกมาจากโรงภาพยนตร์ พฤติกรรมการเดินทางของคนจะไม่แตกต่างกันคือเดินตามหลังกันไปติดๆ โดยที่บางครั้งเราไม่รู้เลยว่าคนที่เดินนำหน้าไปถูกทางหรือไม่ ถ้าเกิดไฟไหม้เราจะทำอย่างไร ในเมื่อเราเข้าไปอยู่ในกระแสของคนจำนวนมากแบบนี้แล้ว หรือถ้าเราลืมของไว้ที่ที่นั่งในโรงภาพยนตร์ เราจะเดินย้อนกลับมาได้หรือไม่ ในเมื่อกระแสฝูงชนหนาแน่นมาก

เราจะเห็นว่าพฤติกรรมดังกล่าวนี้เป็นพฤติกรรมที่เราทำตามกระแสสังคม ซึ่งในความเป็นจริงแล้วเวลาออกจากโรงภาพยนตร์ เราไม่ได้รับร้อนไปไหน ไม่มีใครบังคับว่าทุกคนต้องออกให้หมดภายใน 2 นาที ถ้าเราออกเป็นคนสุดท้าย เวลาที่ออกมาข้างนอกคงจะไม่แตกต่างจากคนที่ออกมาคนแรกมากนัก แล้วเราจะรีบออกมาปะปนกับกระแสสังคมทำไม

ลุ่มหลงโอกาสในอดีต

คำว่า “เสียดาย” จะระงับไม่ได้และจะเกิดขึ้นบ่อยๆ เพราะคนมักจะเอาความรู้สึกและเอาสถานการณ์ปัจจุบันไปวิเคราะห์และตัดสินเรื่องในอดีตที่ผ่านมาไปแล้ว ไม่ยอมปล่อยให้วางกับสิ่งที่ผ่านไป แล้วมักจะเอาเรื่องต่างๆ ที่เป็นโอกาสแห่งชีวิตกลับมาทบทวนว่าถ้าเราไม่ทำแบบนั้น ถ้าทำอย่างนั้นปานนี้คงจะร้ายวายเป็นแล้ว ถ้าเราเชื่อฟังพ่อแม่ตั้งแต่แรกปานนี้เราคงมีงานดีๆ ทำไปแล้ว ยิ่งเรามีสนิมของคำว่า “เสียดาย” มากเท่าใด หรือถ้าเราเปิดโอกาสให้มันเข้ามาบรบกวนจิตใจเรา มันจะชักชวนกันมาเป็นขบวนการไม่รู้จักจบสิ้น ยิ่งนำมันออกมาคิดบ่อยเท่าใด จะทำให้ลบคำว่าเสียดายสิ่งนั้นเสียดายสิ่งนี้ยากขึ้นเท่านั้น

ดังนั้นคำว่า “เสียดาย” จึงเป็นคำที่ไม่น่าจะมีอยู่ในพจนานุกรมของ “คนมีอาชีพ” อย่างเรา เราควรจะตัดสัมพันธ์กับมันโดยการ “หย่า” กับคำว่าเสียดาย กล่าวง่ายๆ ก็คือคนที่มีการวางแผนชีวิตแบบมีอาชีพนี้ จะไม่สามารถคบหาสมาคมกับคำว่า “เสียดาย” ได้เลย เพราะมันเปรียบเสมือนเส้นขนานในชีวิต เมื่อใดที่เราเลือกที่จะอยู่กับคำว่า “เสียดาย” ชีวิตเราก็อาจจะตายไปจากคำว่า “สำเร็จ” ยิ่งมีคำว่าเสียดายมากเท่าใด ยิ่งห่างไกลความสำเร็จมากขึ้นเท่านั้น

คนที่มีจิตใจเข้มแข็งพอที่จะหย่าขาดกับคำว่า “เสียดาย” จะต้องเป็นคนที่มีแผน มีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน มีสติคิดรอบคอบ ไม่ตั้งอยู่บนความประมาท ตัดสินใจให้ดีที่สุดที่สุดในสถานการณ์นั้นๆ และเมื่อตัดสินใจไปแล้วต้องคิดว่านั่นคือสิ่งที่ดีที่สุด ในขณะที่นั้น ซึ่งอาจจะไม่ใช่สิ่งที่ดีที่สุดในอนาคต เราต้องไม่ลืมนึกว่าชีวิตไม่ใช่รถยนต์ที่มีเกียร์ถอยหลังได้ เรามีแต่เกียร์เดินหน้า ถ้าเราขับรถชีวิตคันนี้ไม่ดี เกิดไปติดหล่ม ตกหลุม ตกบ่อ หรือขับไปพบทางตันแล้ว เราจะเสียใจและเสียดายกับมันไปตลอดชีวิต

นอกจากนี้เราสามารถหลีกเลี่ยงกับการเสียดายบางสิ่งบางอย่างในชีวิตได้ โดยการเรียนลัดจากประสบการณ์ชีวิตของคนอื่น เพื่อไม่ให้ชีวิตของเราเกิดคำว่าเสียดายซ้ำรอยกับชีวิตคนที่เคยผ่านจุดนั้นๆ ไปแล้ว เพราะการเสียดายบางเรื่องเป็นสิ่งที่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ถ้าเรารู้ก่อนและป้องกันไว้ก่อน ดังนั้นเพื่อเปิดโอกาสให้เราได้แต่งงานกับ “คุณสำเร็จ” จงรีบหย่ากับ “คุณเสียดาย” ตั้งแต่วินาทีนี้เป็นต้นไป และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชีวิตแต่งงานใหม่ของคุณท่านคงจะสดใสขึ้นกว่าเดิมนะคะ

“ทำดีที่สุดคือ กลยุทธ์การหย่ากับคำว่าเสียดาย”

คุณกล้าเปลี่ยนแปลงตัวเองหรือยัง?

■ การบริหารธุรกิจชีวิต

สู่ความสำเร็จ

ผมมีความเชื่อว่าการดำเนินชีวิตคือ การบริหารธุรกิจประเภทหนึ่งที่มีเป้าหมายสุดท้ายคือกำไร กำไรในที่นี้มีได้หมายถึงเงิน แต่หมายถึง “ความสำเร็จ” ดังนั้น ถ้าเป้าหมายของธุรกิจชีวิตเราคือความสำเร็จ เราจะต้องเริ่มบริหารชีวิตอย่างมีกลยุทธ์มากขึ้น คนหลายคนสูญเสียเวลาแห่งชีวิตไปกับเรื่องที่ไม่ไร้สาระ ปล่อยให้เวลาให้ล่วงเลยไปกับเซ็กนาฟิกา ปล่อยให้โอกาสล่องลอยไปกับสายลมและแสงแดด คนหลายคนมีคำว่า “เสียดาย” ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอยู่เต็มหัว เพราะมารู้สึกตัวในเรื่องต่างๆ หรือคิดได้ก็สายไปเสียแล้ว กว่าจะรู้ว่าการออกกำลังกายเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญก็เจ็บป่วยไปเรียบร้อยแล้ว กว่าจะรู้ว่าครอบครัวสำคัญก็มีปัญหา ครอบครัวแตกแยกไปเรียบร้อยแล้ว กว่าจะรู้ว่าความสามารถยังไม่ถึงก็ต่อเมื่อโอกาสดีๆ ผ่านไปแล้ว

เพื่อให้ชีวิตมุ่งไปสู่วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของชีวิตคือความสำเร็จ เราจะต้องมีการบริหารชีวิตตามแนวทางการบริหารธุรกิจชีวิตอย่างจริงจัง เพื่อให้มั่นใจได้ว่า เราไม่ได้ละเลย หลงลืม หรือแกล้งลืมทำบางสิ่งบางอย่างในชีวิตในเวลาที่เราควรจะทำ กล่าวง่ายๆ ก็คือป้องกันคำว่า “เสียดาย” อย่าให้เกิดขึ้นกับชีวิตของเราเลย ผมจึงขอแนะนำแนวทางในการบริหารธุรกิจชีวิตดังนี้

กำหนดวิสัยทัศน์ของชีวิต (Life Vision)

เราต้องกำหนดเป้าหมายสูงสุดในชีวิตให้ชัดเจนว่า เราต้องการความสำเร็จอะไรและเมื่อใด เช่น ต้องการเป็นเจ้าของกิจการเมื่ออายุ 35 ปี ต้องการเป็นนักการเมืองเมื่ออายุประมาณ 40 ปี หรือต้องการมีเงินเก็บสัก 10-20 ล้านบาทภายในสิบปี

ฯลฯ คนหลายคนมักจะบอกว่าไม่รู้จะกำหนดเป้าหมายชีวิตได้อย่างไร จะเริ่มต้นที่ไหน ผมขอแนะนำว่าการกำหนดวิสัยทัศน์ของชีวิต สามารถกำหนดได้สองลักษณะคือ

- **กำหนดจากความฝันของเราเอง** ความฝันของเราอาจจะเกิดจากแรงดลใจบางอย่างในชีวิต หรือเกิดจากความยากลำบากในชีวิต เช่น บางคนฝันอยากทำงานมูลนิธิเพื่อช่วยเหลือเด็ก เพราะเคยเป็นเด็กกำพร้ามาก่อน
- **กำหนดจากแบบอย่างความสำเร็จของผู้อื่น** โดยเราอาจเลือกใครบางคนมาเป็นตัวอย่างเพื่อสร้างเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ให้กับตัวเอง หรืออาจจะกำหนดจากความสำเร็จของคนหลายคนรวมกันก็ได้ เช่น เราอยากเป็นนักเขียนที่ประสบความสำเร็จเหมือนนักเขียนบางคน หรือเราอยากเป็นเจ้าของธุรกิจขนาดเล็กเหมือนเจ้าของธุรกิจบางคนที่ประสบความสำเร็จ

วิสัยทัศน์ของชีวิตเปรียบเสมือนดวงดาวบนท้องฟ้า ที่ถึงแม้จะอยู่ห่างไกลแต่ก็สามารถสร้างพลังแสงสว่างให้กับเราได้ ในขณะที่เดียวกันวิสัยทัศน์ก็เปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะนำพาชีวิตเราไปสู่ทิศทางที่ต้องการโดยไม่ต้องเสียเวลาและหลงทาง คนที่กำหนดวิสัยทัศน์ของชีวิตไว้ชัดเจนย่อมได้เปรียบคนอื่นอย่างแน่นอน เพราะในแต่ละย่างก้าวของชีวิตย่อมเชื่อมโยงไปสู่เป้าหมาย และคงไม่ปล่อยให้ชีวิตก้าวออกนอกเส้นทางไปจากเป้าหมายอย่างเด็ดขาด

วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง

(SWOT Analysis)

เมื่อเรามีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจนแล้ว เราก็ต้องกลับมาวิเคราะห์ตัวเราเองว่าชีวิตเราในส่วนไหนบ้างที่เป็นจุดแข็ง ที่จะสามารถนำพาเราไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ได้ มีจุดไหนบ้างที่เรายังต้องพัฒนาปรับปรุงเพื่อลดปัญหาอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างทาง เช่น เราต้องการเป็นเจ้าของธุรกิจที่ค้าขายกับต่างประเทศทุกภูมิภาคทั่วโลก จุดแข็ง (strengths) ของเราก็คือเรามีเงินลงทุนเพียงพอ เคยทำธุรกิจครบครันมาก่อน แต่จุดอ่อน (weaknesses) ของเราคือใช้ภาษาต่างประเทศไม่เก่ง หรือไม่ค่อยเข้าใจวัฒนธรรมของคนต่างชาติ

ในขณะเดียวกัน เราก็จะต้องวิเคราะห์ว่าชีวิตของเรามีสภาพแวดล้อมภายนอกอะไรบ้างที่เอื้ออำนวย (opportunities) และเป็นอุปสรรค (threats) ในการเดินทางไปสู่จุดหมาย เช่น เทคโนโลยีการสื่อสารก้าวหน้าช่วยให้เราสามารถขายสินค้าผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ แต่เราจะต้องประสบกับปัญหาการกีดกันทางการค้าจากประเทศตะวันตก โดยเงื่อนไขทางการค้าหรือมาตรฐานสากลประเภทต่างๆ

การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และปัญหาอุปสรรคในชีวิตนั้น จะช่วยให้เราเข้าใจตัวเอง ยอมรับจุดบกพร่องของตัวเอง และพร้อมที่จะพัฒนาให้ถูกต้องและเหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายในชีวิตได้ ถ้าจุดมุ่งหมายของชีวิตคือการเดินทางไปจังหวัดเชียงใหม่โดยรถยนต์ภายในเวลา 10 ชั่วโมง การวิเคราะห์ SWOT ของชีวิตก็เปรียบเสมือนการตรวจสอบสภาพของรถยนต์ว่าสามารถวิ่งทางไกลได้หรือไม่ เครื่องยนต์ร้อนเร็วหรือช้า ทำความเร็วได้กี่กิโลเมตรต่อชั่วโมง สามารถวิ่งขึ้นเขาได้หรือไม่ มีส่วนไหนของรถที่อาจจะทำให้เกิดปัญหาระหว่างเดินทางได้บ้าง รวมถึงการวิเคราะห์ว่าเส้นทางที่เราไปนั้น มีบ้านคนมากหรือไม่มี มีปั้มน้ำมันมากหรือน้อย โอกาสที่ฝนจะตกมีมากหรือไม่

กำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จ (Critical Success Factors)

การกำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จหมายถึง การกำหนดว่าอะไรคือปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะนำไปสู่เป้าหมายตามวิสัยทัศน์ เช่น เราต้องการเป็นเจ้าของกิจการ ปัจจัยสู่ความสำเร็จอาจจะประกอบด้วย

- **เงินลงทุน** เพราะถ้าเราไม่มีเงิน เราคงเป็นเจ้าของกิจการไม่ได้
- **ความรู้ด้านการจัดการ** เราในฐานะเจ้าของกิจการจะต้องมีความรู้ในธุรกิจที่ทำเพียงพอ
- **ลูกค้า** เราต้องมีกลุ่มลูกค้าที่สนับสนุนสินค้าหรือบริการของเรา
- **บุคลากร** ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการทำงานให้กับเรา
- **เทคโนโลยี** ซึ่งจะช่วยให้เรามีความได้เปรียบในการแข่งขัน

แต่ถ้าเป้าหมายชีวิตของเราคือการเป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียง ปัจจัยสู่ความสำเร็จคือ

- **ความรู้** เพราะถ้าขาดความรู้คงไม่สามารถเขียนหนังสือหรือบทความได้
- **เทคนิคการเขียน** เป็นศิลปะการเขียนที่มีเอกลักษณ์ช่วยเพิ่มสีสันให้กับข้อเขียนที่เขียนขึ้น
- **ผู้อ่าน** เป็นผู้ที่บ่งบอกว่างานเขียนของเราประสบความสำเร็จหรือไม่
- **ประสบการณ์** ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เราก้าวไปสู่เส้นทางของการเป็นนักเขียน

เราจะเห็นได้ว่าการมีจุดมุ่งหมายเป็นนักเขียนที่ประสบความสำเร็จนั้น ถึงแม้เงินทุนจะมีความจำเป็น แต่ก็ไม่ถือว่าเป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จที่สำคัญ ไม่เหมือนกับการเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัว ดังนั้นการกำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จในชีวิตนี้จะช่วยให้เรามองเห็นว่าในชีวิตนี้เราจะต้องให้ความสำคัญกับสิ่งใดมาก ให้ความสำคัญกับสิ่งใดน้อย ซึ่งจะช่วยให้เราสามารถจัดลำดับความสำคัญในชีวิตได้ดียิ่งขึ้น

เราจะเห็นว่า ปัจจัยสู่ความสำเร็จของนักกีฬาส่วนมากต้องประกอบด้วยการมีสุขภาพที่แข็งแรง ดังนั้นการดูแลสุขภาพจึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดสำหรับความสำเร็จประเภทนี้ ในขณะที่ความสำคัญอันดับต้นๆ ของคนที่เป็นักเขียนคือการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา

กำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ (Strategic Aim)

เมื่อทราบเป้าหมายสูงสุดของชีวิตและทราบจุดอ่อนจุดแข็งของตัวเองแล้ว ก็ต้องเริ่มกำหนดเป้าหมายในเรื่องต่างๆ ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น ถ้าต้องการเป็นเจ้าของกิจการ เราจะต้องมีเงินทุนอย่างน้อยหนึ่งล้านบาท แต่ปัจจุบันเรามีเงินทุนเพียงห้าแสนบาท เราเหลือเวลาอีกห้าปีในการหาเงินทุนให้ครบ ดังนั้นเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ในแง่ของเงินทุนของเราคือห้าแสนบาทภายในห้าปี

การกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ให้กับชีวิตในแต่ละด้าน จะช่วยให้เรามองเห็นภาพรวมได้ชัดเจนขึ้นว่าปัจจัยตัวไหนที่ยังอยู่ห่างจากเป้าหมาย ปัจจัยตัวไหนที่

ใกล้เคียงกับเป้าหมายที่เรากำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้เราสามารถจัดลำดับความสำคัญของการไปสู่เป้าหมายได้ง่ายขึ้น เช่น เป้าหมายทางด้านเงินทุน ซึ่งไม่ค่อยยากนักเพราะมีเวลาเก็บเงินอีกหลายปี แต่เป้าหมายทางด้านความรู้และประสบการณ์ในการจัดการทางธุรกิจ เราอาจจะยังห่างจากเป้าหมายอยู่มาก ดังนั้นพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของเรา ก็จะต้องทุ่มเทเวลาในการหาความรู้และประสบการณ์มากกว่าการหาเงินทุน

กำหนดทางเลือก (Strategic Option)

ในแต่ละเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ย่อยๆ ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป้าหมายด้านเงินทุน เป้าหมายด้านความรู้ และเป้าหมายด้านประสบการณ์ เราจะต้องกำหนดทางเลือกขึ้นมาเพื่อให้มีความเหมาะสมกับตัวเราให้มากที่สุด เช่น เป้าหมายย่อยทางด้านเงินทุน เราอาจจะกำหนดทางเลือกในการหาเงินทุน ดังนี้

- กู้เงินจากสถาบันการเงิน เงื่อนไขคือเราต้องมีหลักทรัพย์หรือการค้ำประกัน
- กู้ยืมเงินจากญาติพี่น้อง เงื่อนไขคือญาติพี่น้องเรามีเงินหรือไม่ เขาไว้ใจเราหรือไม่
- เก็บสะสมเงินด้วยตัวเอง เงื่อนไขคือต้องใช้เวลานาน
- ระดมทุนจากหุ้นส่วน เงื่อนไขคือกิจการนั้นต้องมีผู้ถือหุ้นหลายคน

คนหลายคนที่มีมักจะตายน้ำตื้น คือมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน วิเคราะห์ตัวเองดี มีการกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ไว้อย่างดี แต่พอมาถึงการหาทางเลือกกลับคิดไม่ออก ไม่สามารถหาทางเลือกให้กับตัวเองได้ เพราะคนส่วนมากมักจะคิดในเชิงลบ เช่น คงเป็นไปไม่ได้หรอกเพราะต้องลงทุนเป็นล้านบาท คงจะยากนะที่จะไปขอกู้เงิน เพราะเราไม่มีหลักทรัพย์ คนประเภทนี้มักจะตัดสินความคิดของตัวเองด้วยตัวเอง ทั้งๆ ที่บางความคิดอาจจะจริงขึ้นมาได้ถ้าเราได้ลองลงมือทำจริงๆ ซึ่งเราต้องทดลองทำก่อนแล้วค่อยตัดสินว่าใช่หรือไม่ใช่

เราคงเคยได้รับทราบประวัติของเจ้าของธุรกิจบางคน que เริ่มต้นมาจากศูนย์ ไม่มีเงิน แต่มีความพยายาม มีความขยัน มีความสุจริต มีน้ำใจ วันหนึ่งสิ่งดีๆ

ที่เขาเคยทำในอดีตอาจจะส่งผลต่อการแสวงหาทางเลือกของเขาได้ เช่น มีชายคนหนึ่งอยากมีธุรกิจเป็นของตัวเอง เดินไปขอกู้เงินที่ไหนก็ไม่มีใครให้ เพราะไม่มีหลักทรัพย์อะไรเลย จนมาวันหนึ่งเขาเดินไปขอกู้เงินที่ธนาคารแห่งหนึ่ง พอเข้าไปคุยกับผู้จัดการแล้ว ผู้จัดการท่านนั้นไม่ได้ให้เขากู้เงินธนาคาร แต่ให้กู้เงินส่วนตัวของท่านเอง เพราะเมื่อหลายปีก่อนผู้จัดการธนาคารท่านนี้เคยประสบอุบัติเหตุเกือบเอาชีวิตไม่รอด ถ้าไม่ได้ชายคนนี้ช่วยเหลือไว้

จากเรื่องนี้ ผมอยากให้ทุกคนคิดอยู่เสมอว่าทุกเส้นทางที่เราต้องการจะไปถึงนั้นมีทางออกอยู่เสมอ เพียงแต่ทางออกสำหรับชีวิตของเราอาจจะแตกต่างจากคนทั่วไป อาจจะแตกต่างจากคนอื่น ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเบื้องหน้าและเบื้องหลังชีวิตของแต่ละคน จากตัวอย่างนี้จะเห็นว่าไม่ใช่คนทุกคนจะได้รับเงินกู้จากผู้จัดการธนาคารท่านนี้ บางคนอาจจะได้รับเงินกู้จากภรรยาผู้จัดการ บางคนอาจจะได้รับเงินให้เปล่าจากคนบางคน บางคนอาจจะได้คนมาร่วมลงทุนก็เป็นไปได้ ดังนั้นจึงขอให้ทุกคนเชื่อว่า “ทุกปัญหามีทางออกเสมอ” แต่จะต่างกันตรงที่ความยาก ง่าย เร็ว หรือช้าเท่านั้น

กำหนดแผนกลยุทธ์ (Strategic Plan)

เมื่อเราได้เลือกทางเลือกเชิงกลยุทธ์ในด้านต่างๆ ไปแล้ว เช่น เราจะหาเงินโดยการเก็บออมด้วยตัวเอง เราจะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการศึกษาศาสตร์ต่อปริญญาโททางการบริหารธุรกิจ เราจะหาประสบการณ์โดยเข้าไปทำงานกับธุรกิจครอบครัวที่เป็นมืออาชีพ เราจะอ่านหนังสือด้านการทำธุรกิจแบบมืออาชีพให้มากขึ้น เราต้องนำเอากลยุทธ์ในแต่ละด้านมาจัดทำเป็นแผนเชิงกลยุทธ์ ว่าในแต่ละช่วงเวลาของชีวิตเราจะทำอะไรก่อนหลัง อะไรที่ทำความคุ้นกันได้ กลางๆๆ ก็คือเอาสิ่งต่างๆ มาจัดทำตารางการดำเนินชีวิตให้ชัดเจนมากขึ้นว่าเราจะทำอะไร เมื่อใด และอย่างไรนั่นเอง สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ไม่ควรมองข้ามในเรื่องของการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของชีวิตคือต้องมีแผนสำรอง (contingency plan) เผื่อไว้ในกรณีที่แผนที่วางไว้ไม่เป็นไปตามที่เราต้องการ

นำไปปฏิบัติตามวงจร PDCA

เมื่อเรากำหนดแผนงานชีวิตไว้เรียบร้อยแล้ว (plan) จึงจะลงมือนำไปปฏิบัติจริง (do) จะต้องมีการตรวจสอบเป็นระยะๆ ว่าสิ่งที่ได้ลงมือทำไปนั้นเป็นไปตามแผนและเป้าหมายหรือไม่ (check) หลังจากนั้นถ้าไม่เป็นไปตามเป้าหมายจะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับเป้าหมาย (act) ซึ่งเราจะต้องคำนึงถึงวงจรนี้อยู่ตลอดเวลา วงจร PDCA นี้ใช้ได้ทั้งวงจรของแผนใหญ่ในชีวิตและแผนสั้นบนานๆ เช่น แผนด้านการเงินก็ต้องใช้ PDCA แผนด้านการหาความรู้เพิ่มเติมก็ต้องใช้วงจร PDCA เช่นเดียวกัน

*คุณกล้าที่จะกระโดดข้ามช่องว่างระหว่าง
ความฝันกับปัจจุบันของคุณแล้วหรือยัง?*

จากแนวทางดังที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะสามารถจุดประกายให้คุณผู้อ่านได้ลองหยุดคิดพิจารณาดูว่า ชีวิตของเราได้ถูกกำหนดไว้อย่างเป็นระบบและเป็นขั้นเป็นตอนหรือไม่ ทำไมเราจึงมายืนอยู่ตรงจุดนี้ของชีวิตได้ เป็นเพราะเราวางแผนธุรกิจชีวิตไว้ก่อนล่วงหน้าดี หรือเพราะดวงชะตาฟ้าลิขิต หรือด้วยเหตุผลอื่นๆ แล้วช่วงเวลาแห่งชีวิตที่ยังเหลืออยู่ เราจะยังคงใช้วิธีการแบบเดิมๆ เดินไปสู่จุดหมาย หรือเราจะต้องกำหนดแผนกลยุทธ์ชีวิตเสียใหม่เพื่อไม่ให้เสียเวลาไปกับสิ่งที่ไม่สำคัญและไม่จำเป็นเหมือนในอดีตที่ผ่านมา เราต้องเชื่อมั่นเสมอว่าผู้ที่วางแผนชีวิตได้ดีกว่าย่อมมีโอกาสไปสู่เส้นชัยได้เร็วกว่า และดีกว่าคนอื่นอย่างแน่นอน

“หนึ่งชีวิตคือหนึ่งหน่วยธุรกิจของบริษัทสังคม”

กล้าเปลี่ยนแปลง

‘ถ้าคุณไปวิ่งออกกำลังกายตอนเช้า หลังจากวิ่งผ่านไป 2 กิโลเมตรแล้ว คุณรู้สึกเหนื่อยมาก คิดในใจว่าคงจะวิ่งต่อไปไม่ไหวแน่ๆ แต่บังเอิญมีสุนัข ซึ่งเป็นโรคพิษสุนัขบ้าวิ่งไล่กัดคุณ...คุณคิดว่า จะมีแรงวิ่งต่ออีกหรือไม่?’

‘ถ้าคุณไม่มีเวลาออกกำลังกายเพราะเหตุใดๆ ก็ตาม ถ้าวันหนึ่ง แพทย์ได้บอกคุณว่า คุณเป็นโรคร้ายแรงต้องเสียชีวิตภายใน 7 วัน มีทางเดียวที่จะรักษาได้คือ ให้ออกกำลังกายทุกวัน วันละ 2 ชั่วโมง... คุณคิดว่า จะมีเวลาออกกำลังกายหรือไม่?’

ผมเชื่อว่าทั้งสองคำถามคุณต้องตอบว่า **“มี”** ดังนั้นคุณจะเห็นว่า ศักยภาพในตัวคุณมีอยู่อย่างไม่จำกัด ขึ้นอยู่กับว่าคุณจะมีเทคนิค และวิธีการที่จะดึงมันออกมาให้ได้และดีเพียงใด

ประวัติผู้เขียน : **ณรงค์วิทย์ แสนทอง**

การศึกษา

- ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประสบการณ์ทำงาน

- ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ จากบริษัทในเครือเจริญโภคภัณฑ์
- บริษัทในเครือปูนซีเมนต์ไทย
- บริษัทเซราบอส (ประเทศไทย) จำกัด

ปัจจุบัน

- กรรมการผู้จัดการบริษัท พีพีเอส แวลว จำกัด
- วิทยากร ที่ปรึกษา และนักเขียน

ผลงานเขียน

- หนังสือ** - การบริหารทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่ภาคปฏิบัติ
- คู่มือการพัฒนาระบบการบริหารผลงานยุคใหม่
- เทคนิคการจัดการทำใบกำหนดหน้าที่งานบนพื้นฐานของ Competency และ KPI
- The Balanced Scorecard : ตัวอย่างการนำไปใช้ในองค์กร

บทความ

- คอลัมน์ “โลกนักบริหาร” ในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ
- วารสารของสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย

SE-ED

www.se-ed.com

ISBN 978-974-212-578-3

9 789742 125783

120 บาท

การพัฒนาคัดลอก